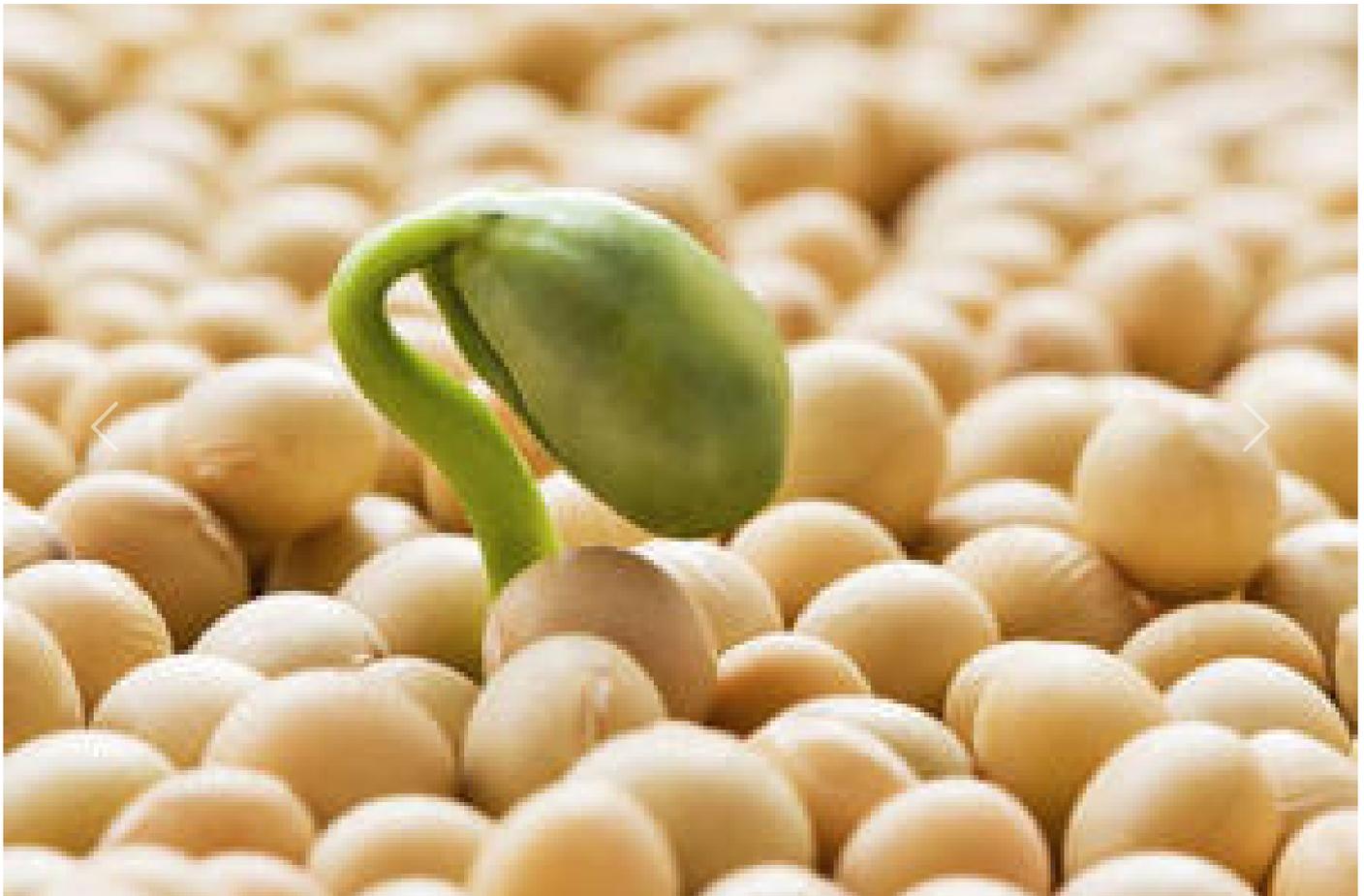

Δούναβης Σόγια – μια ευκαιρία για την ανάπτυξη της σόγιας στη Βουλγαρία

Автор(и): доц. д-р Георги Георгиев

Дата: 07.06.2015 Број: 6/2015

Από ιστορική σκοπιά, η ανάπτυξη της σόγιας στη Βουλγαρία χαρακτηρίζεται από περιόδους άνθησης από το 1934 έως το 1940 (700.000 στρέμματα) και από το 1975 έως το 1985 (πάνω από 900.000 στρέμματα) και περιόδους παρακμής – σημαντικά μειωμένες εκτάσεις με παραγωγή κάτω από 15–20 χιλιάδες στρέμματα, όπως συμβαίνει σήμερα. Η ανάλυση των περιόδων άνθησης της σόγιας δείχνει ότι τα οικονομικά κίνητρα ήταν ο κύριος καθοριστικός παράγοντας για την ανάπτυξη της σόγιας στη Βουλγαρία. Το 1934, ιδρύθηκε στη χώρα μας η βουλγαρόγερμανη εμπορική ανώνυμη εταιρεία "Σόγια" για παραγωγή και εξαγωγή. Η εταιρεία παρείχε εκ των προτέρων στους παραγωγούς σπόρους και το βακτηριακό προϊόν Νιτραγίνη και αγόραζε τη σόγια πρωτίστως για εξαγωγή στη Γερμανία. Αν και οι αποδόσεις δεν ήταν υψηλές (κύρια ποικιλία σόγιας ήταν η Ουγγρική Μικρή), η εγγυημένη αγορά και η καλή τιμή ενέπνευσαν ακόμη και μικρούς

παραγωγούς, οι οποίοι καλλιεργούσαν σόγια σε μικρές εκτάσεις στις αυλές τους. Ωστόσο, αυτό το επιτυχημένο μοντέλο διήρκησε μόνο μέχρι την αρχή του Δευτέρου Παγκοσμίου Πολέμου.

Κατά την περίοδο 1975–1985, υπό τις συνθήκες της σχεδιασμένης αγροτικής οικονομίας, πραγματοποιήθηκε συγκέντρωση και εξειδίκευση της παραγωγής σόγιας σε 12 επαρχίες της Βόρειας Βουλγαρίας. Εφαρμόστηκε μια νέα επιστημονικά τεκμηριωμένη βιομηχανική τεχνολογία για την παραγωγή σόγιας και νέες εισαγόμενες αμερικανικές ποικιλίες (Hudson, Bison, Wayne, Williams, Amsoy, S-1346, κ.λπ.). Αλλά και κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, τα οικονομικά κίνητρα που αναλήφθηκαν από το κράτος ήταν καθοριστικά, συγκεκριμένα: η κάλυψη των αναγκών του ταχέως αναπτυσσόμενου κτηνοτροφικού τομέα με δική του πηγή πρωτεΐνης, η λογιστική καταγραφή των υποχρεωτικών κρατικών παραδόσεων ζωοτροφών μέσω της σόγιας (1 κιλό παραδοσίας σόγιας αντιστοιχούσε σε 2,5 κιλά ζωοτροφών), η αγορά και η επεξεργασία της στα ελαιοτριβεία για ηλίανθο ήταν εγγυημένη. Η επένδυση σε επιστημονικά προγράμματα και έργα σχετικά με τη σόγια και την άρδευση ήταν επίσης κύρια προτεραιότητα του κράτους κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.

Το έργο "**Δούναβης Σόγια**" ξεκίνησε από τον "Αυστριακό Συνδέσμο Σόγιας" και τον "Σύνδεσμο Σόγιας του Δούναβη" το 2012. Στόχος είναι η βελτίωση της ευρωπαϊκής προμήθειας πρωτεΐνης στο πλαίσιο μιας ολοκληρωμένης στρατηγικής που βασίζεται σε εσωτερικούς πόρους. Στις 23.08.2013 στο Μοράφσκε Τοπίτσε της Σλοβενίας, ο Υπουργός Γεωργίας και Τροφίμων Καθ. Δημήτρης Γκρέκοφ υπέγραψε: "Διακήρυξη για περιφερειακή συνεργασία με τις χώρες της Ανατολικής Ευρωπαϊκής περιοχής του Δούναβη για την επέκταση της παραγωγής πρωτεΐνοφόρων καλλιεργειών".

Στο συνέδριο σόγιας στο Άουγκσμπουργκ (25–26.ΧΙ.2013), ο Αναπληρωτής Υπουργός Μπουρχάν Αμπάζοφ, εκ μέρους της Βουλγαρίας, υπέγραψε επίσης τη Διακήρυξη "Δούναβης Σόγια", η οποία εγγυήθηκε την πλήρη και ίση συμμετοχή της χώρας μας στην πρωτοβουλία "Δούναβης Σόγια". Στην πράξη, η Βουλγαρία έγινε μία από τις 17 χώρες της ευρύτερης περιοχής του Δούναβη που συμμετέχουν στο έργο.

Η σόγια και άλλες ψυχανθικές καλλιέργειες από αγροοικολογική άποψη (διατήρηση εδάφους και νερού – μέτρο 214) και από αγρονομική άποψη (σχετικά με τη σπορά και τη θετική τους επιρροή ως προηγούμενες καλλιέργειες) προβλέπεται να ενθαρρύνονται με επιδότηση 2% για πρωτεΐνοφόρες καλλιέργειες στην επόμενη προγραμματική περίοδο και θα καταλαμβάνουν ολοένα και μεγαλύτερο μερίδιο στη σπορά με άλλες χωραφοκαλλιέργειες.

Στον απολογισμό του δεύτερου συνεδρίου σόγιας στο Άουγκσμπουργκ της Γερμανίας (Δούναβης Σόγια και Ευρωπαϊκή Συζήτηση για την Πρωτεΐνη, 2013), ο Μαθθίας Κρον – Πρόεδρος του Συλλόγου Σόγιας του Δούναβη, έκανε την ακόλουθη συνοπτική ανάλυση, η οποία είναι ενδεικτική της σημασίας της πρωτοβουλίας: "Ο Δούναβης Σόγια είναι μια διαδικασία που αναπτύσσεται και απαιτεί ολοκληρωμένα μέτρα και λύσεις από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη – πολιτικούς, παραγωγούς, εμπόρους, μεταποιητές, καταναλωτές. Η περιφερειακή συνεργασία και η βούληση

για αλλαγή σε όλα τα επίπεδα – από το αγρόκτημα στο τραπέζι – είναι πολύ σημαντικές. Ο 'Δούναβης Σόγια' είναι η τελευταία ευκαιρία για παραγωγή σόγιας χωρίς ΓΤΟ στην Ευρώπη. Ο 'Δούναβης Σόγια' αλλάζει τη γεωργία, αλλάζει τα τρόφιμα, αλλάζει τις συνήθειες, αλλάζει την Ευρώπη στο σύνολό της."